

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2011

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

ÚVODNÍ SLOVO	2
PROGRAM ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB) A BIOSFÉRICKÉ REZERVACE	4
BIOSFÉRICKÁ REZERVACE DOLNÍ MORAVA	6
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	8
VÝZNAMNÉ AKTIVITY V ROCE 2011	10
EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST	22
OSTATNÍ AKTIVITY	23
DÁRCI A PARTNEŘI	31
HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI V ROCE 2011	32
VÝROK AUDITORA	42

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé,

v roce 2011 uplynulo již 40 let od zahájení činnosti celosvětového programu ekologické spolupráce Člověk a biosféra (Man and the Biosphere – MAB) pod patronací UNESCO. Připomeňme si hlavní myšlenku programu MAB, která je v příslušném dokumentu z roku 1971 formulována takto: **„Rozvinout v rámci přírodních a socioekonomických věd základnu pro racionální využívání přírodních zdrojů biosféry a pro zlepšení vztahů mezi člověkem a přírodním prostředím; předpovídat důsledky dnešních aktivit na zítřejší svět a tím posílovat lidskou schopnost účinně hospodařit s přírodními zdroji biosféry“**.

Že se jedná o úspěšný projekt svědčí fakt, že na počátku roku 2012 bylo ve 114 zemích světa vyhlášeno již 580 biosférických rezervací (BR), v nichž se program MAB naplňuje. Každoročně přibývá cca 20 nových BR, které celosvětovou síť doplňují o další jedinečná území, přitahující zvýšenou pozornost světové veřejnosti a pozitivně přispívající k větší odpovědnosti místních institucí a obyvatel.

Obecně prospěšná společnost Biosférická rezervace Dolní Morava (OPS) se soustředila svými aktivitami i v roce 2011 na management kulturní krajiny jižní Moravy jako svou prioritu. Ve spolupráci s vybranými obcemi se podílela na přípravě a realizaci důležitých revitalizačních projektů v zemědělské krajině. Je společným úspěchem OPS i dotyčných obcí, že při urbanistickém a krajinném plánování se ve zvýšené míře věnují podpoře a zvyšování biodiverzity kulturní krajiny. Během roku jsme připravili více než 15 prezentací, které vyslechlo přes 500 posluchačů doma i v zahraničí. Pracovali jsme na 12 projektech a podařilo se nám navázat

kontakt s obcemi i mimo BR a s jejich souhlasem připravit projekty založení nových prvků Územního systému ekologické stability.

Rok 2011 byl ve znamení celosvětové pozitivní kampaně UNESCO zaměřené na problematiku a význam lesních ekosystémů – Rok lesů. OPS se aktivně zapojila a přispěla nejen vydáním zajímavého souboru šesti filmů na jednom CD **Člověk, krajina, les...** ale i řadou prezentací a odborných přednášek.

V Lednici se začalo s rozsáhlou rekonstrukcí objektu zámeckých jízdáren, v němž bude zřízeno výchovně vzdělávací centrum. Hlavní expozice bude zaměřena na komponovanou krajinu Lednicko-valtického areálu (LVA) a dvě další na prezentaci BR Dolní Morava a Programu MAB. Naše OPS se angažuje jako partner projektu a připravila odborné podklady pro výběr zhotovitele expozic. V roce 2011 proběhla aktualizace Management plánu LVA. V závěru roku proběhl již IV. ročník tradičního workshopu „Management kulturní krajiny“, který se stává neformální platformou pro prezentaci a výměnu mezioborových informací formou přednášek vědců, specializovaných odborníků i manažerů z praxe.

Ve dnech 4.–8. 7. 2011 proběhla ve Švédsku konference EuroMAB 2011. Mezinárodní síť EuroMAB sdružuje všechny biosférické rezervace Evropy a Severní Ameriky. Každé dva roky je organizována konference, na které je vyhodnocena činnost za uplynulé období a stanoveno další směřování programu MAB. Konference EuroMAB 2011 se zúčastnilo téměř 150 účastníků ze zemí Evropy a z Kanady, mezi nimiž byl i zástupce BR Dolní Morava, ing. Petr Čupa. Jako již tradičně byl zdůrazňován význam komunikace a zapojení obcí a podnikatelských subjektů do fungování každé BR na základě rovnocenné participace zúčastněných subjektů, pro což má každá BR, na rozdíl od zvláště chráněných území, kde musí být upřednostňována ochrana přírody, ideální podmínky. BR má totiž všechny funkce rovnocenné a má tedy blíž k reálnému životu svého území a dokonce i za jeho hranicemi. V tomto pojetí, které OPS BR Dolní Morava uplatňuje od doby svého vzniku, jsme výjimeční mezi českými BR, ale v rámci sítě EuroMAB patříme k progresivní skupině, která se prosazuje jako hlavní proud logického vývoje celé filosofie programu MAB.

Děkuji všem členům orgánů společnosti, externím spolupracovníkům a příznivcům doma i v zahraničí, kteří se přičinili o to, abychom i za rok 2011 mohli poskytovat prospěšnou činnost, která v dlouhodobém časovém horizontu pomáhá vytvářet a upevňovat hodnoty občanské společnosti. Zvláštní poděkování patří našim sponzorům, s jejichž pomocí můžeme naši společnost rozvíjet. Jsem přesvědčen, že nadále jsme schopni tvořit velký neformální tým, který bude schopen naplňovat ušlechtilé myšlenky UNESCO a Programu Člověk a biosféra a dobře reprezentovat naši společnost doma i v zahraničí. Doufám, že i nadále budou růst řady našich příznivců a že si jejich důvěru zasloužíme.

Jan Vybíral, ředitel BR Dolní Morava, o.p.s., březen 2012

PROGRAM ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB) A BIOSFÉRICKÉ REZERVACE

Již v roce 1971 bylo definováno, že Program Člověk a biosféra (Man and the Biosphere – MaB) má „rozvinout v rámci přírodních a socioekonomických věd základnu pro racionální využívání přírodních zdrojů biosféry a pro zlepšení globálního vztahu mezi člověkem a životním prostředím; předpovídat důsledky dnešních aktivit na zítřejší svět a tím posilovat lidskou schopnost účinně hospodařit s přírodními zdroji biosféry“. Právě integraci socioekonomického aspektu se jednalo o novátorský přístup v integrované ochraně životního prostředí.

Jako nástroj k naplňování cílů Programu MAB mají sloužit zvláště vybraná území, nazvaná *biosphere reserve* = biosférické rezervace (BR). Význam anglického označení „*biosphere reserve*“ má ležet spíše ve významové rovině „*biosférická rezerva*“ či „*záloha*“ než „*biosférická rezervace*“, která v překladech do mnoha jazyků, včetně českého, nepřesně akcentuje pouze ochrannářskou stránku BR.

Nejenom název, ale i vlastní filozofie BR narážela a bohužel stále naráží na problémy vyplývající z mylného chápání této instituce, která není ve své podstatě pouze ochrannářská a nemá výhradně geografický a ekologický rozměr. Ve vyspělých zemích světa s propracovanou environmentální legislativou, kam patří i Česká republika, však ochranu přírody jako svoji jedinou prioritu zajišťují jiné instituty a zaměření BR by tak mělo zůstat širší a vyváženější.

Každá BR musí splňovat konkrétní soubor kritérií a být schopna plnit určitý soubor funkcí.

BR celého světa mají společné tři rovnocenné funkce, kterými jsou:

1. Ochrana přírodní a kulturní různorodosti
2. Sociálně, kulturně a environmentálně udržitelný ekonomický rozvoj
3. Podpora výzkumu, monitoringu a vzdělávání

Všem třem základním úkolům BR by měla být přikládána stejná důležitost. Z toho vyplývá, že specifikem biosférické rezervace je to, že není zaměřena pouze na ochranu přírody, která musí být prioritní pouze ve zvláště chráněných územích, spravovaných orgány ochrany přírody.

Ochrana přírody, přes svoji nespornou důležitost, však pro BR představuje pouze jeden z jejích úkolů, protože musí být rovnocenně doplněna o podporu těch lidských činností v krajině, které vedou k jejímu pozitivnímu udržitelnému využití a rozvoji, a také o sdílení informací a zkušeností získaných činnostmi a výzkumem.

Území každé BR by také mělo být rozděleno do tří funkčních zón. *Jádrová zóna* – je územím určeným pouze k ochraně biologické různorodosti. *Nárazníková zóna* – je oblast obklopující jádrové zóny, které chrání před negativními vlivy. Je využívána pro činnosti související s ochranou přírody a ekologickými postupy, včetně environmentálního výzkumu a výchovy, rekreace, ekoturistiky atd. Zbytek území BR tvoří *přechodová zóna* neboli tzv. oblast spolupráce – nejvýznamnější zóna, kde probíhá běžná hospodářská činnost či jiné užívání, se zvláštním důrazem na podporu šetrného hospodaření.

Biosférické rezervace jsou navrhovány národními vládami a vyhlášovány Mezinárodní koordinací radou MAB. Na území každé BR se také nacházejí lokality národního systému chráněných území, nebo jiná, mezinárodně uznávaná území (lokality Světového dědictví UNESCO, Ramsarské mokřady, lokality Natura 2000 atd.).

Vztah BR ke kategorii zvláště chráněných území je pouze takový, že se s některou z těchto kategorií vždy částečně nebo úplně překrývají. Územní překryv však neznamená významovou shodu. BR jsou součástí Světové sítě UNESCO a požívají výhody globální spolupráce. Priority a doporučené formy participačního managementu nejsou, a často ani nemohou být, zcela shodné s velkoplošnými zvláště chráněnými územími, tak jak je známe v ČR či jinde v Evropě. Za dobu trvání Programu MAB bylo zrušeno několik BR právě proto, že byly „pouze národním parkem“. Žádný národní park však nikdy nebyl zrušen proto, že by zároveň fungoval jako biosférická rezervace.

Nezbytným prvkem každé BR musí být významný podíl „lidského elementu“ nejen v krajině, ale v širším smyslu také v účasti na managementu BR. Pro něj je nezbytná rovnocenná spolupráce a zapojení samosprávy a místního obyvatelstva, státní správy, zástupců podnikatelských subjektů i ochrannářských skupin a také odborníků na přírodovědné i společenské obory. S přímým rovnocenným zapojením různých subjektů do správy a rozhodování o BR, tzv. participačním managementem, pracuje v České republice pouze Biosférická rezervace Dolní Morava, a to na platformě obecně prospěšné společnosti.

BIOSFÉRICKÁ REZERVACE DOLNÍ MORAVA

V červenci roku 2003 bylo schváleno vyhlášení Biosférické rezervace Dolní Morava, která vznikla rozšířením bývalé Biosférické rezervace Pálava (vyhlášena v roce 1986) o Lednicko-valtický areál (LVA) a lužní lesy na soutoku Moravy a Dyje.

V roce 2004 pak byla založena obecně prospěšná společnost Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., která na principech participačního managementu zajišťuje fungování a plnění funkcí BR. Zakladatelem obecně prospěšné společnosti se staly Lesy České republiky, s. p., MND, a. s., Okresní hospodářská komora Břeclav, Ministerstvo životního prostředí ČR a Český svaz ochránců přírody. Organizační strukturu doplňují zástupci obcí regionů Mikulovsko, Lednicko-valtický areál a Podluží a také zástupce Okresní agrární komory Břeclav.

V České republice se jedná o ojedinělý koncept, v rámci kterého se řízení BR, kromě zástupců orgánů ochrany přírody, přímo podílejí i představitelé obcí, podnikatelských subjektů a neziskových nevládních organizací. BR Dolní Morava je také jediná česká BR, která zaměstnává zaměstnance na plný úvazek. Ostatní české BR jsou územně totožné s chráněnými krajinnými oblastmi či národními parky a plnění úkolů BR pak je okrajovou součástí pracovní náplně pověřených úředníků příslušného orgánu ochrany přírody.

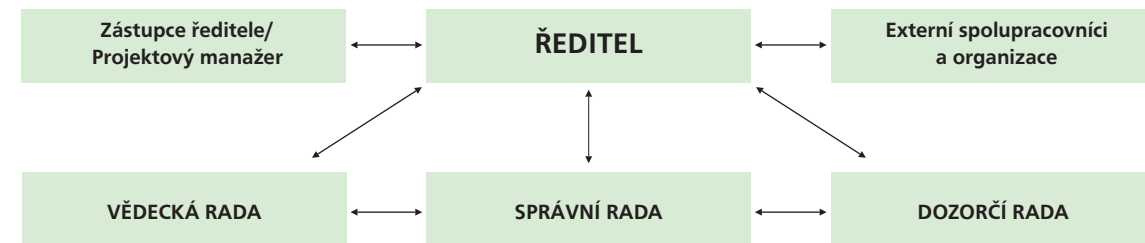
Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s. (OPS), poskytuje následující obecně prospěšné služby:

1. organizační, institucionální, věcné a personální zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO
2. účast na aktivitách týkajících se BR Dolní Morava, včetně koordinace těchto aktivit mezi orgány státní správy, orgány zájmové a územní samosprávy, zájmovými sdruženími, výchovnými a vědeckými institucemi, podnikatelskými subjekty, veřejností a dalšími subjekty
3. účast na zprostředkování a poskytování poradenských, finančních a koordinačních služeb, týkajících se BR Dolní Morava a jejího rozvoje, v souladu s pravidly UNESCO o Světové síti biosférických rezervací
4. zajišťování vzniku, rozvoje a průběžného doplňování otevřené informační databáze o BR Dolní Morava a o vědeckých, podnikatelských a rozvojových aktivitách, souvisejících s územím nebo existencí BR Dolní Morava
5. účast na vydávání periodických a neperiodických publikací a sborníků, včetně publikací informačních a metodických, tištěných, elektronických, filmových a multimediálních a jejich prezentaci, šíření a prodeji
6. účast na výchově a vzdělávání veřejnosti, osvětové činnosti a výchově a vzdělávání mládeže a spolupráce s organizacemi mládeže v duchu zásad trvale udržitelného způsobu života, zejména ochrany přírody a krajiny a racionálního hospodaření s přírodními zdroji
7. zajišťování činnosti informační kanceláře pro veřejnost
8. účast na pořádání a organizování vědeckých konferencí, besed a školení a výstav týkajících se BR Dolní Morava
9. zřizování a správa modelových objektů.
10. zajišťování mezinárodní spolupráce ve věcech týkajících se BR Dolní Morava a Světové sítě biosférických rezervací
11. podpora a prosazování aktivit směřujících k hospodářskému a demografickému rozvoji BR Dolní Morava a regionu
12. zajišťování zprostředkovatelských a mediačních služeb při sporech a konfliktech souvisejících s existencí a činností BR Dolní Morava

Všechny činnosti prováděné v roce 2011 byly v souladu s akčním plánem 2005–2013 a v souladu s podmínkami programu Člověk a biosféra.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Sídlo: **Národních Hrdinů 23, 690 02 Břeclav**
 Kancelář: **Zámecké nám. 69, 691 44 Lednice**
 Identifikační číslo: **269 38 171**
 Právní forma: **Obecně prospěšná společnost**

V roce 2011 bylo nutné v souvislosti se změnou legislativy týkající se obecně prospěšných společností, provést organizační změny BR Dolní Morava, o.p.s. Tou nejpodstatnější změnou bylo, že statutárním zástupcem společnosti se stal ředitel.

Dále byly navrženy změny ve složení zakladatelů a restrukturalizace orgánů společnosti a změna sídla společnosti. Tyto změny byly v roce 2011 v procesu schválení všemi zakladateli. Jejich plná akceptace se předpokládá v průběhu roku 2012.

Složení orgánů BR Dolní Morava, o.p.s., v roce 2011

SPRÁVNÍ RADA

Předseda: Libor Kabát (obce regionu LVA)
Místopředseda: Miroslav Svoboda (Lesy České republiky, s.p.)
Místopředseda: Stanislav Koukal (Ministerstvo životního prostředí)
Členové: Miroslav Volařík (Okresní hospodářská komora Břeclav)
 Ctirad Petrla (obce regionu Podluží)
 Tomáš Nečas (Okresní agrární komora Břeclav)
 Libor Ambrozek (Český svaz ochránců přírody)
 Vladislav Moravčík (obce regionu Mikulovska)
 Pavel Kotásek (MND, a.s.)

DOZORČÍ RADA

Předseda: Libor Opluštil (Český svaz ochránců přírody)
Členové: Zbyněk Parma (MND, a.s.)
 František Fabičovic (Okresní hospodářská komora Břeclav)
 Dušan Utinek (Ministerstvo životního prostředí)
 Vladimír Krchov (Lesy České republiky, s.p.)
 Vilém Vyhnálek (obce regionů Podluží, LVA a Mikulovsko)

VĚDECKÁ RADA

Předseda: Karel Zlatuška (obce regionu Podluží)
Členové: Antonín Buček (Český svaz ochránců přírody)
 Jiří Danihelka (Ministerstvo životního prostředí)
 Roman Osička (Okresní hospodářská komora Břeclav)
 Petr Kučera (obce regionu LVA)
 Jiří Matuška (Správa CHKO Pálava)
 Jaromír Míčka (Národní památkový ústav)
 Otakar Pražák (MND, a.s.)
 Martin Půček (Okresní agrární komora Břeclav)
 Milada Rigasová (obce regionu Mikulovska)
 Jiří Schlaghamerský (Český národní komitét MAB)
 Jiří Stonawski (Lesy České republiky, s.p.)

V průběhu roku se správní rada sešla pětkrát a dozorčí rada jednou.

V roce 2011 zaměstnávala obecně prospěšná společnost dva zaměstnance na plný úvazek.

VÝZNAMNÉ AKTIVITY V ROCE 2011

1. Programy realizované ve spolupráci s Lesy České republiky, s.p.

Státní podnik Lesy České republiky (LČR) je největším správcem lesních pozemků v ČR. Jeho hlavní činností je obhospodařování více než 1,3 mil. ha lesů ve vlastnictví státu a péče o více než 39 tisíc km určených vodních toků. Základem lesnické strategie podniku je udržitelné hospodaření založené na využívání tvořivých přírodních sil, které zajistí nepřetržité a vyvážené plnění produkčních i ostatních funkcí svěřených lesů. Cílem podniku je vytváření stabilních, kvalitních, druhově, prostorově a věkově skupinovitě smíšených lesů. LČR jsou také největším správcem chráněných území a nejdůležitějším partnerem orgánů ochrany přírody v České republice. Lesy ČR, s.p., jako jeden ze zakladatelů BR Dolní Morava, o.p.s., také dlouhodobě podporují aktivity v Biosférické rezervaci Dolní Morava i mimo ni. Spolupráce probíhá na základě dohody ve čtyřech tematických oblastech:

A. Ochrana druhové a kulturní rozmanitosti kulturní krajiny

Ochrana přírodní a kulturní diverzity je jeden ze tří základních úkolů každé biosférické rezervace. Modelem pro plnění tohoto úkolu, doporučeným Programem MAB, je komplexní spolupráce vědců přírodovědných i společenských oborů, ochranářských i rozvojových skupin, zástupců státní správy a samosprávy a především místního obyvatelstva. Tento přístup využívá i Biosférická rezervace Dolní Morava, a navíc se snaží o aplikaci

ochrany druhové a kulturní různorodosti formou konkrétních projektů zaměřených na trvale udržitelné hospodaření a využívání přírodních zdrojů a management krajiny na principu mezioborové výměny informací a spolupráce.

Příkladem těchto projektů v roce 2011 byla spolupráce s obcí Habrůvka a občanským sdružením Habrůvka – tradiční vesnici, o.s., aktualizace projektu „Obnova stanovištních podmínek pro zvláště chráněné druhy v EVL Niva – Dyje“ a zpracování projektů založení a obnovy územního systému ekologické stability (ÚSES) založené na výsadbě dřevin v biocentrech a v interakčních prvcích pro město Pohořelice a obce Nová Ves, Lednice, Nejdeč a Novosedly.

B. Management kulturní krajiny

Oblast Biosférické rezervace Dolní Morava je jedinečnou kulturní krajinou, kde se koncentrovaně prolínají kulturní, přírodní a sociální hodnoty. Není tedy náhodou, že se zde vrství různé instituty ochrany druhové, biotopové a kulturní rozmanitosti. Zároveň je zdejší krajina předurčena k intenzivní zemědělské, rybníkářské a lesní výrobě. To je dáno výhodnými klimatickými a půdními podmínkami. Množství kulturních památek zase přeje rozvoji turistiky. Lze soustředěnou zájmu o tuto kulturní krajinu skloubit tak, aby všechny její hodnoty zůstaly zachovány a byly využívány rozumným, udržitelným způsobem? V rámci BR Dolní Morava, o. p. s., se snažíme hledat pozitivní odpověď prostřednictvím výměny mezioborových informací, podpory vzorových řešení a realizace vzorových projektů. Na tomto úkolu spolupracujeme s univerzitami, státní správou, obcemi a dalšími subjekty a osobnostmi.

Hlavními výstupy byly mimo jiné aktivity spojené s výkonem funkce Site-manažera Lednicko-valtického areálu, zapojení do projektu Zámecká jízdárna v Lednici – multifunkční centrum a uspořádání tradičního, již čtvrtého, workshopu Management kulturní krajiny tentokrát spojeného s veřejnou pracovní skupinou s názvem „Harmonizace lesního hospodářství nížinných luhů jako nástroj pro zachování druhové diverzity vyšších rostlin“.

C. Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání

Environmentální osvětu, výchovu a vzdělávání realizujeme v BR Dolní Morava, o.p.s., formou jednotlivých přednášek, exkurzí či dlouhodobých projektů na základě spolupráce s partnerskými subjekty. Největší cílovou skupinu tvoří čeští i zahraniční vysokoškolští studenti a dále v menší míře žáci základních škol, členové profesních sdružení nebo zástupci státní správy a samosprávy.

V BR probíhá pravidelný výcvik jak českých, tak zahraničních studentů Mendelovy univerzity v Brně a Univerzity Palackého v Olomouci a OPS se na těchto akcích přímo podílí. Pracovníci OPS na vyžádání pořádají exkurze jak pro studenty jiných českých a zahraničních univerzit, tak pro profesní skupiny, a umožňují studentské praxe v BR

pod patronací OPS. Ve spolupráci s občanským sdružením Habrůvka – tradiční vesnicí, o.s. a Místní akční skupinou Dolní Morava jsou pak organizovány vzdělávací akce pro děti.

D. Informování a spolupráce s veřejností

V roce 2011 si Program MAB připomenul 40. výročí zahájení činnosti, byl vyhlášen Mezinárodní rok lesů a uplynulo 15. let od zapsání Lednicko-valtického areálu na Seznam světového dědictví UNESCO. Při těchto i jiných příležitostech jsme se účastnili množství oficiálních i neoficiálních jednání, při nichž byla prezentována jak role biosférických rezervací, tak činnost naší OPS a podíl jednotlivých zakladatelů na jejím rozvoji. Byla navázána úzká spolupráce s obcemi na území BR i mimo ni a byla jim nabídnuta pomoc při urbanistickém a krajinném plánování a zvyšování biodiverzity kulturní krajiny.

Aktivity byly realizovány za finančního přispění Lesů ČR, s.p.

2. Podpora obecně prospěšných činností společností MND, a.s.

Akciová společnost MND je největší společností v České republice, která se zabývá průzkumem a těžbou ropy a zemního plynu. Společnosti skupiny MND jsou si vědomy svého postavení, předmětu podnikání a vyplývající společenské a ekologické odpovědnosti, proto jsou jejich aktivity založeny na uvědoměném vztahu k přírodě, dodržování principu zachování ekologické rovnováhy a rozvíjení partnerství.

Společnost MND je také jedním z aktivních zakladatelů obecně prospěšné společnosti Biosférická rezervace Dolní Morava. Naším prostřednictvím se snaží napomoci rozvoji regionu, při zachování vysoké kvality životního prostředí. Finanční příspěvek na obecně prospěšné aktivity, který jsme v roce 2011 obdrželi, mimo jiné umožnil:

- zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO,
- účast na aktivitách týkajících se BR, včetně koordinace těchto aktivit mezi orgány státní správy, orgány zájmové a územní samosprávy, zájmovými sdruženími, výchovnými a vědeckými institucemi, podnikatelskými subjekty, veřejností a dalšími subjekty,
- zprostředkování a poskytování poradenských a koordinačních služeb týkajících se BR a jejího rozvoje v souladu s pravidly UNESCO o Světové síti biosférických rezervací,
- doplňování informační databáze o BR a o vědeckých, podnikatelských a rozvojových aktivitách souvisejících s územím nebo existencí BR,
- vydávání publikací a sborníků, včetně publikací informačních,

- účast na výchově a vzdělávání veřejnosti, osvětové činnosti a výchově a vzdělávání mládeže a spolupráce s organizacemi mládeže v duchu zásad udržitelného způsobu života, ochrany přírody a racionálního hospodaření s přírodními zdroji,
  - pořádání a organizování konferencí, besed a školení,
  - zajišťování mezinárodní spolupráce ve věcech týkajících se BR a Světové sítě biosférických rezervací,
  - podporu a prosazování aktivit směřujících k hospodářskému a demografickému rozvoji BR a regionu.
- Díky finanční podpoře MND, a.s., jsme mohli poskytovat obecně prospěšné služby za stejných podmínek k podpoře všech subjektů a činností, jejichž cílem je rozvoj území BR v souladu s podmínkami a pravidly Programu Člověk a biosféra UNESCO.

Workshop management kulturní krajiny 2011

Aktivity byly realizovány za finančního přispění MND, a.s.

3. Inovace studijních programů Mendelovy univerzity v Brně – Projekt „Hospodaření s přírodními zdroji tropů a subtropů“

Projekt, jehož nositelem je Mendelova univerzita v Brně a jehož se OPS účastní spolu s Lipkou – školským zařízením pro environmentální vzdělávání jako partner, je zaměřen na inovaci studijních programů Mendelovy univerzity v Brně směřující k větší uplatnitelnosti jejich absolventů.

Inovace modifikují předchozí, čistě lesnické přístupy ke vzdělávání, na přístupy environmentální na úrovni celé krajiny. Pro tento účel je využívána platforma dvou biosférických rezervací: Dolní Morava a Souostroví Sokotra. V rámci studijního bloku jsou studenti seznámeni se specifiky hospodaření s přírodními zdroji v tropických a subtropických oblastech ve srovnání s managementem kulturní krajiny střední Evropy. V rámci praktického modulu pak studenti řeší připravené terénní projekty přímo na místě ve spolupráci s domorodým obyvatelstvem a pracovníky BR Sokotra.

Jako partner se OPS přímo účastní řízení mezinárodního projektu, spolupracuje při přípravě teoretických i praktických vzdělávacích modulů a na srovnání modelů dvou BR pracujících v rozdílných socio-ekonomických i geografických podmínkách provádí lektorskou činnost.

V roce 2011 jsme se opět účastnili aktivit, které byly zaměřeny na problematiku ochrany a managementu specifické krajiny ostrova Sokotra, na výměnu zkušeností z výuky žáků a studentů v ČR a na Sokotře, na provádění a kontrolu výsadby ve vybraných částech ostrova, a na dendrologické a entomologické výzkumy druhové různorodosti.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

4. „Obnova extenzivního ovocného sadu“, „Krajinný plán“ a „Urbanistická studie“ v katastru obce Habrůvka

Přestože se obec Habrůvka nachází mimo hranice BR Dolní Morava, obrátilo se občanské sdružení Habrůvka – tradiční vesnici, o.s., na základě kladných referencí na pracovníky BR Dolní Morava se žádostí o pomoc při realizaci několika projektů týkajících se managementu krajiny a ochrany druhové a kulturní různorodosti.

OPS vytvořila teze pro vytvoření projektů krajinného plánu a urbanistické studie obce Habrůvka, jako teoretických podkladů pro vytvoření moderního územního plánu obce a komplexních pozemkových úprav. OPS do projektu zapojila i Mendelovu univerzitu v Brně a Správu CHKO Moravský kras.

Jako garant projektu OPS pomohla vytvořit komplex, který kromě krajinného plánu a urbanistické studie obce, zahrnuje i plán na výsadbu sadů tradičních krajových odrůd ovocných dřevin, návrhy doplnění územního systému ekologické stability, údržbu a obnovu místního Tyršova sadu.

Tento sad byl založen na pastvině „Na stání“ kolem roku 1932 z podnětu vznikajícího místního odboru tělovýchovné organizace Sokol a byl pojmenován na počest zakladatele svazu – Tyršův sad. Postupně byl rozšiřován až na konečnou rozlohu 3,8 ha. Původní plán péče o sad zahrnoval postupné nahrazování starých stromů novou výsadbou, pravidelné sečení trávy a sklizeň ovoce (za poplatek) místními občany. V letech 1982–1995 zajišťovali péči o sad členové místního zahrádkářského svazu. Od této doby nebyla sadu věnována žádná trvalá péče. Areál je navíc nevhodně umístěn v těsné blízkosti prostoru, který byl užíván jako volná neřízená skládka odpadového materiálu. Sad postupně zarůstal náletovými dřevinami (trnovník akát, růže šipková, trnka) a výmladky a odkopky podnoží vysazených slivoní. Některé staré stromy (zejména třešně) mají

narušenou stabilitu, poškozený kmen, zlomené větve a proschlou korunu. V rámci projektu byl vytvořen plán péče o extenzivní sad a na něj navázána společenská činnost v obci ve formě přednášek, praktických ukázek údržby ovocných dřevin nebo vyvěšování budek pro ptáky, netopýry a čmeláky.

5. Aktualizace projektu „Obnova stanovištních podmínek zvláště chráněných druhů v Evropsky významné lokality Niva – Dyje“

V letech 1994–2000 byly v rámci velkého revitalizačního programu na záchranu lužních lesů zlepšeny hydrologické poměry ve významném lužním lesním komplexu „Kančí obora“. Některé části v těsném sousedství města Břeclav však nebyly dokončeny podle původních představ. S uvažovanou změnou kategorie lesa a jeho logickou postupnou přeměnou na příměstské lesy bylo nutné také zpracovat problematiku vodního režimu, protože se jedná o inundační oblast s významnými mokřady, periodickými tůňemi, ale také s lánovými kalami druhů komárů.

Studie zpracovaná OPS již v roce 2008 vyšla vstříc postupně přeměně lesních porostů v příměstský parkový les v atraktivní oblasti lužních lesů a řešila zlepšení hydrologických poměrů ve významných příměstských lokalitách. Byla navržena obnova některých částí nefunkčních kanálů a obnova stávajících periodických tůní, a nových průtočných tůní, s možností manipulace pomocí příčných objektů v průběhu sezóny. Navržené úpravy mají přispět ke zlepšení stanovištních podmínek lesních porostů, podpořit druhovou různorodost a vytvořit příjemné, esteticky hodnotné místo pro obyvatele Břeclavi.

V roce 2011 jsme ve spolupráci s projekční kanceláří AQUA-centrum zajistili aktualizaci projektu „Obnova stanovištních podmínek pro zvláště chráněné druhy v EVL Niva – Dyje“, který řeší revitalizaci vodního ekosystému lužního lesa v lokalitě Kančí obora mezi odlehčovacím ramenem Dyje a areálem zámku Břeclav. Žádost o dotaci na projekt v celkové hodnotě 5 mil. Kč, zpracoval a podal LZ Židlochovice.

Evropsky významná lokalita Niva Dyje

V souvislosti s předáním aktualizovaného projektu byla dohodnuta úzká spolupráce při zpracování zprávy o stavu lesního hospodářství v LVA v souvislosti s aktualizací management plánu LVA. Byla dohodnuta další témata, na kterých budeme s LZ Židlochovice spolupracovat, například problematika bobra evropského, zonace BR Dolní Morava a další.

6. „Založení biocenter a prvků Územního systému ekologické stability v k.ú. Pohořelice a k.ú. Nová Ves, okres Brno-venkov“

Zájmové území, ležící za hranicemi BR, je tvořeno rozsáhlými plochami orné půdy, které jsou přerušovány liniovými pozemky sloužícími jako obslužné komunikace, ale převážně bez doprovodné liniové zeleně. Celé území má minimální ekologickou stabilitu a proto jsme zde navrhli vytvoření tří biocenter Územního systému ekologické stability (ÚSES), s navazujícími stávajícími biokoridory (větrolam a řeka Jihlava) a novými interakčními prvky v podobě stromořadí a remízů, ve kterých budou zastoupena

přirozená rostlinná společenstva, která v zájmovém území zcela chybí. Realizací projektu budou doplněny rozlehlé zemědělské plochy interakčními prvky tak, aby plnily polyfunkční roli v rámci lokálního ÚSES a zvyšovaly i estetickou a hygienickou funkci krajiny.

Jedná se zřejmě o dosud nejrozsáhlejší realizační projekt zaměřený na založení a doplnění systému ÚSES na jižní Moravě. Stromová a keřová výsadba v kombinaci s travními plochami je naplánována na ploše cca 56 ha, realizační projektovaná cena je cca 40 mil. Kč. V rámci projektu jsme pro město Pohořelice, jako žadatele, také připravili úspěšnou žádost o dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

7. „Biocentrum Louky v obci Novosedly“

Jako součást společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav byla navržena revitalizace části podmáčených pozemků a vytvoření biocentra Louky na výměře cca 5,5 ha, v realizační ceně cca 3,5 mil. Kč. Smyslem revitalizace je vytvořit systém drobných vodních, mokřadních, lučních a lesních biotopů od periodických tůní až po stálou vodní plochu s nezámrznou hloubkou.

V roce 2011 jsme provedli aktualizaci projektu z roku 2008 a přípravu podkladů nutných pro podání žádosti o dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

8. „Obnova prvků Územního systému ekologické stability v obci Lednice“

Vytipovali jsme a zajistili zpracování projektové dokumentace na obnovu a založení několika částí ÚSES, např. obnovu části přestárlého větrolamu vysazeného z kultivarů topolu. Obnova počítá se založením interakčního prvku, vysazeného z domácích druhů dřevin a keřů. Dále jsme připravili komplexní přihlášku do Operačního programu Životního prostředí.

9. „Biocentrum Nejdek u Lednice“

Zajistili jsme vypracování projektu pro zajímavou lokalitu s již zavedeným názvem „Biocentrum Nejdek“. Jedná se o rekultivaci části bývalé pískovny, v níž se počítá s úpravou a vyhloubením několika tůní, s revitalizací těžební pískové stěny a její zatraktivnění pro hnízdění vlh pestrých, břehulí a ledňáčeků říčních. Počítá se rovněž s výsadbou keřových a stromových skupin z domácích druhů dřevin a založení stepního trávníku jako „motýlí louky“. Plánované biocentrum bezprostředně navazuje na prostor, který je využíván k volnočasovým aktivitám dětmi, mládeží a občany obce Nejdek u Lednice. Jedná se o praktický pokus vytvoření zajímavého kousku přírody nejen pro zvýšení biodiverzity, ale především pro místní i přespolní obyvatele.

10. Site-manager Lednicko-valtického areálu – památky Světového dědictví UNESCO

BR Dolní Morava, o. p. s., se zabývá problematikou managementu kulturní krajiny jako sofistikovaným systémem, který má zejména v oblasti Lednicko-valtického areálu řadu specifík. Ta vyplývají ze závazku zabezpečení ochrany, řízení a udržitelného rozvoje při zachování univerzálních hodnot zdejší komponované krajiny zapsané na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1996. Složitost a nezbytnost zajištění mezioborové koordinace, komunikace a kontinuální informovanosti všech zúčastněných subjektů v území vyžaduje plné zapojení funkce koordinátora, tzv. Site-managera LVA, jako objektivní morální autority. BR Dolní Morava, o. p. s., byla do této funkce navržena Mezioborovou pracovní skupinou pro LVA již v roce 2007.

V roce 2011 jsme uspěli v soutěži o získání dotace z grantu MK ČR *Záchrana památek UNESCO* na zajištění aktualizace Management plánu LVA. Plnění projektu zajišťujeme jak ve spolupráci s odbornými pracovníky Národního památkového ústavu, tak i s vědeckými pracovníky Mendelovy univerzity v Brně, především se Zahradnickou fakultou v Lednici. Úzce spolupracujeme s externími specialisty na problematiku krajiny LVA. Poskytujeme všechny pracovně právní náležitosti Site manažerovi LVA a zúčastňujeme se průběžně všech aktivit v LVA. Jako právní subjekt plníme roli platformy pro kontinuální mezioborovou výměnu odborných informací. Naplňování této zásady zabezpečujeme uplatněním participačního managementu, a to díky reprezentativnímu zastoupení hlavních zájmů v LVA ve správní radě a ostatních orgánech BR.

11. Zámecká jízdárna v Lednici – multifunkční centrum

Projekt „Multifunkční centrum zámek Lednice“ je jedním z největších a nejdůležitějších projektů v Jihomoravském kraji. Naše účast v roli partnera projektu je významná nejen pro BR jako subjekt, ale i pro všechny zakládající členy a ostatní subjekty, které se účastní jak aktivit, tak i rozvoje společnosti s cílem podílet se na rozvoji regionu, na jeho propagaci a zastávat významné místo v procesu výchovy a vzdělávání mládeže i laické veřejnosti nejmodernějšími edukačními metodami.

Naše současné aktivity na projektu vyplývají ze Smlouvy o partnerství a vzájemné spolupráci za účelem realizace projektu „Multifunkční centrum zámek Lednice“, uzavřené v roce 2009.

Nosnými prvky účasti na projektu je interpretace myšlenek celosvětové sítě biosférických rezervací na modelovém příkladu Biosférické rezervace Dolní Morava, biosférické rezervace druhé generace (prostřednictvím vzdělávacích, kulturních, osvětových, informačních aktivit, a pod.);

- odborná spolupráce na vytvoření trvalé expozice, včetně modelů krajiny ve vybraných časových horizontech pro vizualizaci oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava ve vazbě na celosvětovou síť biosférických rezervací UNESCO;
- příprava a zajištění výukových programů s využitím multimédií, přednášek a prezentací na téma BR Dolní Morava a celosvětová síť biosférických rezervací UNESCO a Člověk a biosféra;
- odborná spolupráce na vytvoření prezentační a výukové expozice o poslání a aktivitách mezinárodních programů UNESCO s příklady z ČR, EU a světa (programy celosvětové sítě biosférických rezervací), která bude využívána i v rámci spolupracujících projektů „Národní centrum zahradní kultury v Kroměříži“ a „Zámecký areál Veltrusy – Centrum pro implementaci evropské úmluvy o krajinně Ferme ornée – Statek zahradou“;
- odborná spolupráce na vytvoření trvalé expozice o managementu kulturní krajiny ve smyslu celosvětového programu Člověk a biosféra, ve vazbě na celosvětovou síť biosférických rezervací UNESCO.

V roce 2011 jsme zpracovali náměty pro expozici Kulturní krajina LVA a spolupracovali při tvorbě námětů, libreta a podkladů pro zadání zpracování scénáře hlavních expozic v objektu Jízdárny zámku Lednice. Byla dohodnuta koncepce stálé expozice, která bude umístěna ve východním křídle objektu na ploše 254 m². Vlastní zadání podmínek pro zpracování scénáře, na kterém se OPS již podílela, je věcí v současné době sice sepsanou, ale kvůli nastaveným podmínkám výběrového řízení v režimu důvěrné informace. Dále byl zpracován ideový námět expozice BR Dolní Morava o BR, OPS a jejich aktivitách. Počítá se s využitím všech dostupných audiovizuálních technologií, interaktivních pomůcek k prezentaci všech aktivit OPS. Zpracován byl také námět expozice Programu Člověk a biosféra o celosvětové síti biosférických rezervací se zaměřením na partnerské BR a na prezentaci programu v jednotlivých částech světa.

Zámek Lednice a areál jízdáren
(Foto Vojtěch Zapletal)

12. Workshop „Management kulturní krajiny“ – IV. ročník

Veřejné diskuse na téma management kulturní krajiny jsou již pravidelnou aktivitou OPS, která má ambicí stát se regionálním fórem pro výměnu důležitých mezioborových informací z výsledků vědeckých výzkumů i z praxe. Již čtvrtý ročník workshopu poskytl k diskusi informace o konkrétních projektech krajinných profesí a univerzitních vědců s cílem přispět k naplňování vize harmonické kulturní krajiny. V rámci akce zazněly prezentace z oblasti lesnictví, zahradnictví, vinařství, myslivosti, krajinářství a ochrany přírody. Souběžně byla pořádána veřejná pracovní skupina s názvem „Harmonizace lesního hospodářství nížinných luhů jako nástroj pro zachování druhové diverzity vyšších rostlin“, která byla určena zejména pro pracovníky lesního hospodářství. Obě akce se uskutečnily u příležitosti 15. výročí zápisu Lednicko-valtického areálu na Seznam světového dědictví UNESCO.

13. Mezinárodní konference EuroMAB 2011 ve Švédsku

Mezinárodní síť EuroMAB sdružuje v rámci programu MAB všechny biosférické rezervace Evropy a Severní Ameriky. Každé dva roky je organizována konference, na které se sejdou zástupci biosférických rezervací a národních komitétů, aby společně s představiteli vedení programu MAB, zhodnotili činnost za minulé období a stanovili priority a další směřování programu MaB pro období nadcházející. Mezinárodní konference EuroMAB 2011, která se konala ve dnech 4.–8. 7. 2011 se zúčastnilo téměř 150 delegátů ze zemí Evropy a z Kanady.

V rámci jednacích sekcí byla diskutována implementace doporučení vzešlých z EuroMAB 2009 na Slovensku. Dále bylo projednáno sdílení postupů a zkušeností při vzdělávání společnosti s uvedením konkrétních příkladů implementace akčních plánů, identifikace lidských, finančních, technických zdrojů, partnerství k realizaci aktivit v jednotlivých BR. Hovořilo se také o marketingovém uplatnění biosférických rezervací a jejich přínosu pro podnikatele a obce, jejich získávání a zapojování.

Nosným tématem celé konference byla komunikace. Z formálních i neformálních jednání vyplynulo, že v rámci celého programu MAB je kladen velký důraz na komunikování a zapojení obcí a podnikatelských subjektů do programu MAB a fungování každé BR. Toho lze dosáhnout pouze rovnocennou participací, pro což má každá BR ideální podmínky, protože na rozdíl od zvláště chráněných území, kde musí být upřednostňována ochrana přírody, má BR všechny funkce rovnocenné.

BR Dolní Morava, její zakladatele, partnery a projekty jsme prezentovali v rámci celodenní veřejné akce nazvané

BiosFAIR – „biosférický veletrh“. Náš výstavní stánek byl umístěn hned vedle stánku partnerské rakouské BR Wienerwald a tak bylo možné zájemcům prezentovat i společné mezinárodní aktivity. Bylo škoda, že se jednalo o jedinou veřejnou prezentaci českých BR a českého Programu MAB na této akci. Ze srovnání našich aktivit s činnostmi vyspělých BR v zahraničí a s oficiálním stanoviskem programu MaB vyplývá, že BR Dolní Morava plní stanovené úkoly a její projekty jsou v souladu se všemi požadavky.

Petr Čupa (BR Dolní Morava), Meriem Bouamrane (MAB) a Christian Diry (Wienerwald BP)

EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V rámci naší ediční a publikační činnosti vydáváme materiály, které seznamují veřejnost nejen s činností naší obecně prospěšné společnosti a oblasti ve které ji vykonáváme, ale také s filosofií Programu MAB a jeho specifik a také významem Celosvětové sítě biosférických rezervací a její roli v rozvíjení povědomí o zásadách udržitelného hospodaření.

DVD Člověk, krajina, les...

Les má výsostné postavení nejen v kulturní krajině BR Dolní Morava, ale v celé České republice jako celku. Jeho význam je mnohostranný.

Filmy Lužní lesy nad Soutokem, Barvy lesa, Komáří ráj, Žízeň lesa, Krajinné souvislosti a L.V.A. viděti ... byly natočeny na přelomu 20. a 21. století a představují veřejnosti lesy a krajinu především na jižní Moravě nejen z pohledu přírodovědného, ale i sociálního a kulturního. Filmy seznamují diváky s lidskou činností v kulturní krajině a příklady zapojení krajinných profesí do podpory biodiverzity a udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Vícejazyčné kompilační DVD s názvem Člověk, krajina, les... jsme vydali u příležitosti 40. výročí zahájení činnosti Programu „Člověk a biosféra“ (UNESCO) a Mezinárodního roku lesů (OSN), ve spolupráci s Jihomoravským krajem, Regionální rozvojovou agenturou jižní Morava, za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR, Lesů ČR, s. p. a obce Lednice

OSTATNÍ AKTIVITY

Jako i v jiných letech, tak i v roce 2011 jsme absolvovali řadu jednání doma i v zahraničí. Navazovali jsme spolupráci s novými subjekty a pokračovali v aktivitách s těmi stávajícími. V rámci pracovních schůzek, konferencí, přednášek a exkurzí jsme prezentovali Program MAB, Biosférickou rezervaci Dolní Morava, naši činnost a zapojení našich zakladatelů i partnerů. Našimi posluchači byli studenti, veřejnost, zástupci státní správy a samosprávy ale také odborníci či celé profesní skupiny.

Koordináční schůzka k propagaci Mezinárodního roku lesů a 40. výročí zahájení činnosti Programu MAB (19. 1. 2011)

Na Jihomoravském krajském úřadě proběhla koordináční schůzka k zajištění pozitivní kampaně k Mezinárodnímu roku lesů a 40. výročí zahájení činnosti Programu MAB, jejímž výstupem byl návrh na vydání kompilačního DVD se skupinou filmů s lesnickou tematikou pod názvem Člověk krajina, les..., které by bylo využíváno k propagačním a pedagogickým účelům

Jednání k hodnotící zprávě o stavu LVA – památky UNESCO (4. 3. 2011)

Jako Site-manager LVA jsme byli osloveni Národním památkovým ústavem Brno se žádostí o poskytnutí informací k periodické hodnotící zprávě o stavu památky LVA, zapsané na Seznamu světového dědictví UNESCO. Na společné schůzce byla dohodnuta dlouhodobá pravidelná spolupráce mezi oběma subjekty a koordinace aktivit v rámci LVA.

Jednání k projektu obnovy zámeckého parku v Lednici (4. 3. 2011)

Se Zahradnickou fakultou Mendelovy univerzity byla dohodnuta koordinace aktivit v rámci projektu obnovy a údržby zámeckého parku v Lednici. Byly nám předány podklady k projektu a zprávy z probíhající akce.

Terénní pochůzka pro studenty v lokalitě Kančí obora u Břeclavi (22. 2. 2011)

Téma pochůzky a workshopu, které se kromě studentů a pedagogů Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity zúčastnil i místostarosta města, bylo „Řešení prostoru příměstských lesů v širších souvislostech“.

Zadávání studentských prací v BR Dolní Morava (25. 2. 2011)

V rámci jednání s představiteli Zahradnické fakulty byla dohodnuta spolupráce při vyhledávání a zadávání témat pro bakalářské, diplomové a doktorandské práce z území BR Dolní Morava.

Mezinárodní vysokoškolský program LEONARDO v Ladrné (9. 3. 2011)

Starostka obce Ladrná se účastnila jednání v rámci mezinárodního studijního programu LEONARDO, kde v koordinaci se Zahradnickou fakultou v Lednici byl zadán námět pro budoucí krajinné architektky na téma „Zachování a obnova významné památky Kačenárna Ladrná“. Námět a podklady pro zpracování návrhů architektonické řešení týmem studentů připravila OPS, garantem celého projektu byla prorektorka MENDELOVY UNIVERZITY. Byla dohodnuta dlouhodobá spolupráce mezi obcí a OPS zvláště v souvislosti s připravovanými komplexními pozemkovými úpravami v Ladrné.

Přednášky na Swedish University of Agricultural Sciences (12.–14. 3. 2011)

Na žádost Dr. Roberta Axelssona a Dr. Per Angelstama ze Swedish University of Agricultural Sciences, Lesnické fakulty v Skinnskattebergu, jsme přednesli prezentace pro studenty oboru Lesní hospodářství (Forest Management) na téma Biosférická rezervace Dolní Morava a management krajiny. Stejná prezentace byla také přednesena zástupcům samosprávy a zainteresovaným subjektům z oblasti Bergslagen, kde vzniká iniciativa k vyhlášení nové biosférické rezervace.

Přednáška pro zahraniční studenty na Mendelově univerzitě (15. 3. 2011)

Na žádost proděkana Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně jsme pro zahraniční studenty prezentovali téma Biosférická rezervace Dolní Morava – participační model managementu krajiny.

Přednáška pro zahraniční studenty v rámci studijního programu LEONARDO (15. 3. 2011)

Na žádost Zahradnické fakulty jsme připravili přednášku na téma „Role BR Dolní Morava v koordinaci managementu kulturní krajiny“.

Terénní konzultace pro zahraniční studenty (15.–25. 3. 2011)

Zorganizovali jsme terénní konzultace při řešení úkolu zpracování architektonické studie „Zachování a obnova významné památky Kačenárna Ladrná“. V rámci mezinárodní spolupráce byl také navázán kontakt s panem Marianem Dragoi, proděkanem Lesnické fakulty Universitatea Stefan cel Mare Suceava v Rumunsku.

Přednáška „Program Člověk a biosféra, Modelový les a Lesnický park – koncepty managementu hodnot kulturní krajiny“ (23. 3. 2011)

Pro studenty Lesnické a dřevařské fakulty jsme připravili přednášku s následnou diskusí na téma „Program Člověk a biosféra, Modelový les a Lesnický park – koncepty managementu hodnot kulturní krajiny“.

Veřejná prezentace o aktivitách k zachování hodnot kulturní krajiny (25. 3. 2011)

V rámci mezinárodního workshopu účastníků programu LEONARDO jsme pro mezinárodní týmy studentů řešících projekty zaměřené na vybrané problémy kulturní krajiny LVA a Mikulovska, přednesli prezentaci o BR DM a aktivitách OPS směřovaných k zachování univerzálních hodnot kulturní krajiny.

Koordinační schůzka k problematice cyklostezek v Břeclavi, LVA a Podluží (30. 3. 2011)

Zástupci firmy ViaDesign, s.r.o., představili studii současné struktury cyklostezek a její problémy v městě Břeclavi v návaznosti na další obce a regionální síť cyklostezek v LVA a v Podluží, s mezinárodním přesahem. Byla dohodnuta spolupráce a koordinace aktivit tak, aby byla dobudována efektivní, funkční a hospodárná struktura cyklostezek, včetně zajištění její správy. Byli jsme osloveni a vyzváni, abychom se v připravovaném procesu zúčastnili v roli partnera a poskytli svoje náměty a připomínky, ev. navázali na námi v minulosti řešenou problematiku rozvoje šetrné turistiky v oblasti Soutoku.

Pracovní schůzka v Regionální kanceláři UNESCO (30. 3. – 1. 4. 2011, Benátky, Itálie)

Na pozvání programového specialisty Regionální kanceláře UNESCO v Benátkách jsme se zúčastnili jako konzultanti programové rady na téma „Budoucí strategie pro Program MAB v jihovýchodní Evropě a Středomoří“ (FUTURE STRATEGY FOR THE MAB PROGRAMME IN SEE AND THE MEDITERRANEAN).

Cílem schůzky byla výměna zkušeností s managementem kulturní krajiny v podmínkách biosférických rezervací a získání námětů pro revitalizaci sítě EuroMAB na Balkáně.

Zasedání obcí Regionu Podluží v Kosticích (5. 4. 2011)

V rámci pravidelné spolupráce s obcemi v biosférické rezervaci jsme starosty všech obcí zastoupených

v Dobrovolném sdružení obcí a zástupce Místní akční skupiny Dolní Morava informovali o našich aktivitách a připravovaných projektech, zaměřených na revitalizaci kulturní a zemědělské krajiny jižní Moravy a na vytvoření návštěvnického centra v Lanžhotě.

Výjezdní zasedání Českého národního komitétu MaB (14.–15. 4. 2011)

V BR DM se uskutečnilo dvoudenní výjezdní zasedání Českého národního komitétu MAB (ČNK MAB). První den byl věnován terénní exkurzi, v rámci které účastníci měli možnost navštívit místa „problematických projektů“ v BR (Břeclavská alej u Valtic, Lednické rybníky, obora Obelisk a lužní lesy polesí Tvrdonice) a druhý den byl věnován jednání komitétu.

Jako již tradičně, členové komitétu konstatovali, že bez ohledu na dosažené výsledky a dobrou pověst v zahraničí, vnímají OPS jako problematickou a ne zcela funkční. Domníváme se, že kritika ČNK MAB pramení z odlišného názoru na vývoj filozofie Programu MAB a z toho vyplývající výrazný posun v současném fungování biosférických rezervací. Postoj členů komitétu vychází z preference ochranné funkce BR, bez ohledu na Programem MAB požadovanou vyváženost jak v činnostech, tak v řízení BR.

Slavnostní vyhlášení Lesnického parku na Školním lesním podniku Křtiny (22. 4. 2011)

Institut lesnického parku má sloužit jako modelový objekt příkladného, udržitelného hospodaření v lesích a krajině. Prostřednictvím fungujících lesnických parků by mělo být prokázáno, že přírodní a kulturní hodnoty určité krajinné oblasti lze chránit bez zpřisňování speciálního režimu ochrany přírody, při zachování a rozvoji všestranného využívání daného území a bez dalších nároků na výdaje ze státního rozpočtu. Vyhlášení lesnického parku s sebou nepřináší žádná omezení volného užívání lesů, které má v podmínkách střední Evropy několik set let dlouhou tradici.

Školní lesní podnik Křtiny, ležící na severním okraji Brna, je nejen výukovým objektem Mendelovy univerzity, ale i přírodovědně hodnotným územím a významným rekreačním zázemím pro obyvatele Brna a dalších obcí v okolí. Veškeré aktivity, tj. jak lesnické hospodaření, tak ochrana přírody či myslivost budou samozřejmě probíhat v souladu s platnými právními předpisy a v duchu udržitelného managementu kulturní krajiny.

BR Dolní Morava se jako konzultant účastnila přípravy tohoto lesnického parku, který byl za přítomnosti ministra zemědělství, rektora Mendelovy univerzity v Brně a řady dalších oficiálních hostů z celé republiky slavnostně vyhlášen jako druhý lesnický park v České republice.

Prezentace „Management kulturní krajiny na příkladu Lednicko-valtického areálu“ (4. 5. 2011)

Na ZF Mendelovy univerzity v Lednici byly prezentovány výstupy studentských projektů s návrhem řešení

vybraných problémů v kulturní krajině. V rámci programu byla uvedena i přednáška OPS na téma „Management kulturní krajiny na příkladu LVA“.

Přednáška pro veřejnost v Národním zemědělském muzeu v Praze (5. 5. 2011)

V rámci přednáškového cyklu k Mezinárodnímu roku lesů, organizovanému Mze ČR jsme připravili dvě přednášky. První na téma „Lesnictví ve střední Evropě a pralesy na Madagaskaru (aneb co mají společného?)“ a druhou s názvem „Modelový les a Biosférická rezervace – moderní koncepty managementu krajiny“.

Jan Vybíral, ředitel BR Dolní Morava

Seminář „Obrazy lesnictví dnešní doby“ (26. 5. 2011)

Na semináři pořádaném Jihomoravským krajem, nad nímž převzal záštitu hejtmán JMK Michal Hašek, jsme prezentovali přednášku na téma „Obrazy lesnictví dnešní doby biosférickým pohledem“.

Přednáška „Význam krajinných profesí v kulturní krajině“ (26. 5. 2011)

Pro studenty a zaměstnance Zahradnické fakulty v Lednici jsme připravili prezentaci na téma „Význam krajinných profesí v kulturní krajině“

Terénní exkurze pro zahraniční studenty Mendelovy univerzity v Brně (27. 5. 2011)

Na žádost proděkana LDF Mendelovy univerzity v Brně jsme pro skupinu zahraničních studentů připravili terénní exkurzi zaměřenou na téma BR Dolní Morava a participační model managementu krajiny.

Ekologická výchova pro děti v Habrůvce (30. 7. 2011)

Cílem akce, pořádané ve spolupráci s občanským sdružením Habrůvka – tradiční vesnicí, o.s., a Mendelovou univerzitou v Brně, bylo poutavou formou seznámit nejmenší obyvatele Habrůvky s hodnotami starého Týršova sadu a přispět tak ke zvýšení zájmu o ochranu přírody a krajiny v místě jejich bydliště. Ve spolupráci s ČSOP Břeclav byly za velkého zájmu dětí předvedeny a zavěšeny různé druhy ptačích budek pro konkrétní druhy

zpevných ptáků, krmítka pro ptáky, čmelákovník a domeček pro hmyz. Pro dospělé zájemce byla provedena názorná vzorová ukázka úpravy korun starých ovocných stromů arboristou – profesionálem

Terénní exkurze pro pracovníky Národního památkového ústavu v Praze (16.–17. 8. 2011)

Cílem exkurze byla snaha přiblížit novým odborným pracovníkům NPÚ v Praze problematiku LVA pohledem Site managera. Jednání byla vedena přímo v terénu ve vybraných lokalitách a objektech, kde bylo možné dokladovat vybrané problémy, např. krajinné úpravy v okolí lednických rybníků, jednotlivé saety a jejich okolí, problematika obnovy historických alejí, rybníční hospodářství, obora Obelisk, atd. Součástí jednání bylo setkání se starosty obcí v LVA. Byla dohodnuta úzká dlouhodobá spolupráce jak v rámci aktualizace MP LVA, tak i při podpoře výkonu role SM LVA.

Jednání o Návštěvnickém centru v Lanžhotě (12. 8. 2011)

Předmětem jednání bylo upřesnění projektu Návštěvnického centra pro město Lanžhot. Z finančních důvodů byla opuštěna myšlenka výstavby nového objektu návštěvnického centra. Stávající plán úprav určeného prostoru, který jsme již zpracovali, byl rozšířen a doplněn tak, aby se návštěvnickým centrem stala celá lokalita, dílčí „atrakce“ byly řešeny modulovým způsobem a logicky navazovaly na již existujících možnosti využití ve městě.

Navázání spolupráce s Okresním spolkem Českomoravské myslivecké jednoty Hodonín (6. 9. 2011)

Na žádost OMS Hodonín proběhla konzultace k možnosti založení OPS pro okresní myslivecké spolky Jihomoravského kraje. Na jednání byly objasněny představy, požadavky a naděje ze strany ČMMJ a OMS Hodonín a z naší strany pak možnosti, podmínky, ale i možná úskalí. Vyhotovali jsme návrh zakládacích listin a ze strany vznikajícího nového subjektu byla přislíbena spolupráci na budoucích vzdělávacích projektech zaměřených na biodiverzitu zemědělské krajiny jižní Moravy.

Jednání o aktivitách na dolních částech toků Dyje a Moravy (7. 9. 2011)

Na základě iniciativy Povodí Moravy, s.p. jsme se setkali s jejich projektovými manažery, aby nám představili koncepci aktivit v oblasti dolních částí toků Dyje a Moravy. Při realizaci významných projektů, jako je zpevňování korun ochranných hrází, průpíchů slepých ramen Dyje či revitalizaci dna Moravy, počítají s úzkou spoluprací s rakouskými partnery, kteří požadují i zapojení neziskového sektoru na české straně. Mezi mnohými organizacemi jsme byli vybráni jako ideální partner pro účast na projektu.

Exkurze pro účastníky projektu „Vliv chráněných území na rozvoj obcí“ (27. 9. 2011)

Na základě žádosti Regionální rozvojové agentury jižní Morava bylo pro účastníky jejich mezinárodního projektu „Vliv chráněných území na rozvoj obcí“ vybráno v oblasti BR Dolní Morava sedm modelových příkladů z problematiky *management kulturní krajiny*. Názorně jsme demonstrovali naše zkušenosti, které jsme získali za dobu svého trvání při realizaci projektů, v nichž se potkávaly rozvojové zájmy obcí a dalších subjektů a zájmy ochrany přírody.

Projekt byl 29. 11. 2011 slavnostně uzavřen v Mikulově, mezinárodní konferencí a prezentací hlavních výstupů s názvem „Vliv chráněných území na rozvoj obcí – zkušenosti českých a rakouských municipalit“, která přehledně shrnula všechny informace a zkušenosti z projektu, jehož jsme se také účastnili.

Přednáška „Biosférické rezervace a management kulturní krajiny“ (20. 10. 2011)

Na žádost pracovníků Mendelovy univerzity jsme realizovali přednášku na téma „Biosférické rezervace a management kulturní krajiny“ pro skupinu studentů z finské Univerzity užitých věd – Severní Karelie (North Karelia University of Applied Sciences) v Joensuu, kteří byli na studijním pobytu v České republice.

Pracovní schůzka k systému volnočasových aktivit v Břeclavi (28. 11. 2011)

Společně se zástupci Univerzity Palackého Olomouc, místostarostou Břeclavi, vedoucí odboru rozvoje a architektem – urbanistou jsme projednali možnosti a základní osnovu pro zadání studie volnočasových aktivit v blízkosti Břeclavského zámku a zimního stadionu, s posouzením možností případného využití části lužního lesa. Základní představa o možném využití prostoru bude zpracována jako studie řešící širší prostorové a společenské vztahy.

Odborný seminář pro podnikatele a pracovníky v lesním hospodářství

(30. 11. 2011)

V rámci odborného semináře, který se uskutečnil v Třebíči, jsme přednesli prezentaci „Kulturní lesy střední Evropy a pralesy Madagaskaru, aneb co mají společného?“.

Zasedání Mezioborové pracovní skupiny pro LVA (1. 12. 2011)

Za přítomnosti náměstka ministra ŽP ČR ing. Tesaře byla projednána některá zásadní organizační opatření ke zlepšení funkčnosti Mezioborové pracovní skupiny pro LVA. Dále bylo projednáno postavení Site managera jako důležité mezioborové koordinační služby v největší krajinné památce ČR a důležitost využitelných výstupů z námi zpracovaného Management plánu LVA pro praxi.

Spolupráce s univerzitami

Takzvaná logistická funkce znamená pro každou BR podporu a vytvoření podmínek pro výzkum, monitoring a environmentální vzdělávání. Málomterá BR na světě je schopna tuto funkci plnit zcela samostatně a na svoje náklady, a ani BR Dolní Morava není bohužel výjimkou. Při plnění této funkce proto zastáváme zejména

koordinační roli a spolupracujeme především s univerzitami, a pokud o to mají zájem, tak i s výzkumnými týmy a jednotlivci. V roce 2011 patřila mezi naše hlavní partnery Mendelova univerzita v Brně, zejména Fakulta Lesnická a dřevařská a Fakulta zahradnická, a dále Univezita Palackého v Olomouci.

DÁRCI A PARTNEŘI

Naše projekty, které realizujeme v Biosférické rezervaci Dolní Morava, by nebyly možné bez finanční podpory grantových a dotačních programů a bez příspěví jednotlivých dárců nebo projektových partnerů. Děkujeme všem, bez jejichž finančního příspěví bychom nemohli plnit své poslání.

- Lesy ČR, s.p.
- MND, a.s.
- Alca Plast, s.r.o.
- Evropská unie
- Ministerstvo kultury ČR
- Mendelova univerzita v Brně
- Ing. Miroslav Škrabal
- Dobrovolný svazek obcí Region LVA
- Mercata Třebíč, s.r.o.
- GM5, s.r.o.
- FREELANCERS, s.r.o.

HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI V ROCE 2011

ROZVAHA

AKTIVA (v tis. Kč)	k 1. 1. 2011	k 31. 12. 2011
Aktiva celkem	812	865
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	50	50
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	50	50
Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-50	-50
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-50	-50
Krátkodobý majetek celkem	812	865
Zásoby		154
Výrobky		154
Pohledávky celkem	57	33
Odběratelé	56	30
Ostatní daně a poplatky	1	3
Krátkodobý finanční majetek	755	678
Pokladna	44	67
Účty v bankách	711	611

PASIVA (v tis. Kč)	k 1. 1. 2011	k 31. 12. 2011
Pasiva celkem	812	865
Vlastní zdroje celkem	480	636
Jmění celkem	820	820
Vlastní jmění	820	820
Výsledek hospodaření celkem	-340	-184
Účet výsledku hospodaření		156
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-45	
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	-295	-340
Cizí zdroje celkem	332	229
Krátkodobé závazky celkem	229	85
Dodavatelé	80	
Zaměstnanci	53	
Ostatní závazky vůči zaměstnancům	1	
Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. Pojištění	32	
Ostatní přímé daně	9	
Daň z přidané hodnoty	53	81
Jiné závazky	1	4
Jiná pasiva celkem	103	144
Výnosy příštích období	103	144

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

NÁKLADY (v tis. Kč)	k 31. 12. 2011
Náklady celkem	2522
Spotřebované nákupy celkem	265
Spotřeba materiálu	265
Služby celkem	1041
Cestovné	337
Náklady na reprezentaci	4
Ostatní služby	700
Osobní náklady celkem	1198
Mzdové náklady	895
Zákonné sociální pojištění	301
Ostatní sociální pojištění	2
Daně a poplatky celkem	3
Daň silniční	3
Ostatní náklady celkem	15
Kurzové ztráty	5
Jiné ostatní náklady	10

VÝNOSY (v tis. Kč)	k 31. 12. 2011
Výnosy celkem	2678
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	765
Tržby za vlastní výrobky	187
Tržby z prodeje služeb	578
Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	154
Změna stavu zásob nedokončené výroby	154
Ostatní výnosy celkem	11
Kurzové zisky	10
Jiné ostatní výnosy	1
Přijaté příspěvky celkem	1235
Přijaté příspěvky (dary)	1235
Provozní dotace celkem	513
Provozní dotace	513
Výsledek hospodaření před zdaněním	156
Výsledek hospodaření po zdanění	156

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE za účetní období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

Název účetní jednotky: Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.
 Sídlo: Břeclav, Národních hrdinů 23, PSČ 690 02
 IČ: 269 38 171
 Právní forma: obecně prospěšná společnost
 Rozvahový den: 31. 12. 2010
 Okamžik sestavení účetní závěrky: 21. 2. 2011

I. OBECNÉ ÚDAJE

1) ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Účetní jednotka vede podvojně účetnictví prostřednictvím účetního programu Money S3. Účetní doklady se nachází v pronajaté kanceláři Biosférické rezervace Dolní Morava o.p.s. v Lednici.

1a) Datum vzniku: 31. 8. 2004

1b) Rozhodující předmět činnosti: obecně prospěšná činnost v oblasti trvale udržitelného rozvoje Biosférické rezervace Dolní Morava.

1c) Společnost je zapsaná u Krajského soudu v Brně v oddíle O, vložka č. 246

2) POČET ZAMĚSTNANCŮ A OSOBNÍ NÁKLADY

Průměrný počet zaměstnanců během účetního období: 2

z toho řídících pracovníků: 2

Osobní náklady (v tis. Kč)	celkem	Za zaměstnance	z toho za řídící pracovníky
Osobní náklady	1 198,-	11,-	1 187,-
<i>Z toho:</i>			
Mzdové náklady	895,-	11,-	884,-
Zákonné sociál. poj.	301,-	0,-	301,-
Pojištění zaměst.	2,-	0,-	2,-
Odměny členům orgánů (ú523)	0,-		

3) PŮJČKY, ÚVĚRY, ZÁRUKY A OSTATNÍ PLNĚNÍ POSKYTNUTÁ ČLENŮM STATUTÁRNÍCH A ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ (I BÝVALÝM): nebyly poskytnuty

II. ÚČETNÍ METODY A OBECNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY

Účetnictví společnosti je vedeno a účetní závěrka byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v souladu s vyhláškou č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č.563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtujícími v soustavě podvojněho účetnictví a Českými účetními standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 401 až 414.

Jednotlivé činnosti v rámci obecně prospěšných služeb vyplývajících ze statutu obecně prospěšné společnosti jsou důsledně odděleně zachyceny prostřednictvím zakázek, případně podrobněji zachyceny na různé projekty („činnosti“) v rámci příslušné zakázky.

1. ZPŮSOBY OCEŇOVÁNÍ, ODEPISOVÁNÍ A TVORBY OPRAVNÝCH POLOŽEK

1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se eviduje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související.

Majetek pořizovaný vlastní činností společnost nevlastní.

Účetní odpisy

Odpisový plán pro dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl sestaven v návaznosti na ustanovení § 26 a § 32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Dlouhodobý finanční majetek

Cenné papíry a majetkové účasti se oceňují pořizovací cenou. Majetkové účasti se k rozvahovému dni oceňují ekvivalencí.

1.3. Zásoby

Nakupované zásoby jsou ve společnosti oceňovány pořizovacími cenami.

Společnost účtuje o hmotném majetku v ocenění od 10 do 40 tis. Kč a s dobou použitelnosti delší než 1 rok jako o zásobách.

Zásoby vytvořené vlastní činností – nedokončená výroba (nedokončené, nevyfakturované zakázky), účetní jednotka oceňuje vlastními náklady, kterými se rozumí skutečná výše přímých nákladů.

1.4. Pohledávky

Daňově uznatelné opravné položky – nebyly v účetním období tvořeny.

1.5. Úvěry

Úvěry jsou sledovány v nominální hodnotě. Za krátkodobý úvěr se považuje i část dlouhodobých úvěrů, která je splatná do jednoho roku od data účetní závěrky.

1.6. Rezervy

V účetním období nebyly tvořeny žádné rezervy v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

1.7. Přepočty údajů v cizích měnách na českou měnu

V průběhu roku je přepočet cizích měn prováděn kurzem banky ČNB k datu účtování. K 31. 12. je použit pro přepočet kurs ČNB k tomuto datu.

III. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K ROZVAZE A VÝKAZU ZISKŮ A ZTRÁT

1) VÝZNAMNÉ POLOŽKY VÝKAZŮ, PODSTATNÉ PRO HODNOCENÍ POZICE SPOLEČNOSTI

1a) Doměrky daně z příjmů za minulé období: nejsou

Druh daňové povinnosti:	datum vzniku	splatná	částka
DPH	IV. čtv. 2011	25. 1. 2012	81 tis. Kč

1b) Rozpis dlouhodobých bankovních úvěrů k 31. 12. 2011

Společnost nemá bankovní úvěry.

1c) Přijaté dary, dotace a granty na provozní účely v účetním období 2010

Poskytovatel	Účel	Celková přijatá výše
Dar Alca Plast, s.r.o.	Financ. obecně prosp. služeb	250 tis. Kč
Dar Ing. Miroslav Škrabal	Financ. obecně prosp. služeb	130 tis. Kč
Dar Mercata Třebíč, s.r.o.	Financ. obecně prosp. služeb	35 tis. Kč
Dar Lesy ČR, s.p.	Financ. projektů: 1. Ochrana druhové a kulturní rozmanitosti kulturní krajiny 2. Management kulturní krajiny 3. Enviromentální osvěta, výchova avzdělávání 4. Informování a spolupráce s veřejností	400 tis. Kč

Poskytovatel	Účel	Celková přijatá výše
Dotace Mendelova univerzita	Financování projektu: Hospodaření s přírodními zdroji tropů a subtropů	300 tis. Kč
Dotace Ministerstvo kultury	Financování projektu: Aktualizace Management plánu LVA	250 tis. Kč
Dar DSO Region LVA	Financ. obecně prosp. služeb	50 tis. Kč
Dar MND, a.s.	Financ. obecně prosp. služeb	400 tis. Kč
Dar Freelancers, s.r.o.	Financ. obecně prosp. služeb	12 tis. Kč
Dar GM5, s.r.o.	Financ. obecně prosp. služeb	30 tis. Kč

1d) Náklady vynaložené na výzkum a vývoj za účetní období 2011

Účetní jednotka nevyvaložila během účetního období žádné výdaje na výzkum a vývoj

2) VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI NASTALÉ MEZI DATEM ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A DATEM PŘEDÁNÍ VÝKAZŮ

Žádné takové nenastaly

3.1) HMOTNÝ A NEHMOTNÝ DLOUHODOBÝ MAJETEK

3.1 a) ROZPIS HLAVNÍCH SKUPIN HMOTNÉHO DLOUHODOBÉHO MAJETKU (účty 022,082 – v tis. Kč):

	PC	Oprávky	ZC
Stroje, přístroje a zařízení	50	50	0
Dopravní prostředky	–	–	–
Celkem	50	50	0

3.1b) ROZPIS NEHMOTNÉHO DLOUHODOBÉHO MAJETKU (v tis. Kč) Společnost nevlastní.

3.1c) DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK POŘIZOVANÝ FORMOU FINANČNÍHO PRONÁJMU
Společnost nevlastní.

3.1d) SOUHRNNÁ VÝŠE MAJETKU NEUVEDENÁ V ROZVAZE V PC
Společnost nemá takový majetek.

3.1e) MAJETEK ZATÍŽENÝ ZÁSTAVNÍM PRÁVEM
Majetek účetní jednotky není zatížen zástavním právem.

3.1f) MAJETEK S TRŽNÍM OCENĚNÍM VÝRAZNĚ VYŠŠÍM NEŽ ÚČETNÍM
Tržní ocenění majetku uvedeného v rozvaze není výrazně vyšší, než je ocenění v účetnictví.

3.1g) MAJETKOVÉ ÚČASTI V TUZEMSKU A ZAHRANIČÍ Společnost nemá.

3.2. POHLEDÁVKY

Společnost eviduje v účetnictví pouze tři krátkodobé pohledávky. Z toho jsou dvě krátkodobé pohledávky za odběrateli ve výši 30 101,- Kč a jedna za Finančním úřadem ve formě přeplatku na dani silniční a to ve výši 2 470,- Kč.

3.3. VLASTNÍ ZDROJE

3.3a) VLASTNÍ JMĚNÍ

Vlastní jmění představuje hodnotu majetkového vkladu zakladatelů účetní jednotky, jmenovitě zapsanou do příslušného rejstříku.

3.4. ZÁVAZKY

Společnost eviduje v účetnictví pouze dva krátkodobé závazky v celkové výši 3 952,- Kč.

a) Závazky 180 dnů po lhůtě splatnosti: nejsou

b) Závazky k podnikům ve skupině: nejsou
(tzn. k podnikům, v nichž má účetní jednotka nejméně 20% podíl)

c) Závazky kryté podle zástavního práva či jinak zajištěné:
obecně prospěšná společnost neeviduje v účetnictví výše uvedené závazky.

d) Neuhrazené závazky k 31. 12. 2011 ze sociálního zabezpečení
běžné – nejsou
po lhůtě – nejsou

e) Neuhrazené závazky k 31. 12. 2011 ze zdravotního pojištění
běžné – nejsou
po lhůtě – nejsou

f) Závazky nezachycené v rozvaze: nejsou známy

3.5. ZÁKONNÉ REZERVY – nejsou

3.6. ČASOVÉ ROZLIŠENÍ

Z celkové výše zůstatku na řádku 134 Rozvahy – Výnosy příštích období v částce 144 tis. Kč představuje:

62 tis. Kč alikvotní část dotace od MZLU v rámci partnerství projektu „Hospodaření s přírodními zdroji tropů a subtropů – inovace studijních programů LDF MZLU v Brně“, která bude využita na financování projektu v roce 2012. První část dotace ve výši 300 tis. Kč byla poskytnuta v lednu 2010 a následně byla v roce 2011 poskytnuta další částka ve výši 230 tis. Kč.

82 tis. Kč alikvotní část daru poskytnutého společností MND, a.s. na financování projektu „I – Energie z přírody“, která bude využita na financování projektu v roce 2012. Celý dar ve výši 400 tis. Kč byl poskytnut v prosinci 2011.

3.7. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ V ČLENĚNÍ PODLE HLAVNÍ A HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s. měla v roce 2011 pouze výnosy a náklady vztahující se k hlavní činnosti.

VÝROK AUDITORA

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.	AUDIT ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK 2011
---	----------------------------------

Výrok auditora - bez výhrad

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.
Břeclav, Národních Hrdinů 23, PSČ 690 02
IČ: 269 38 171

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv obecně prospěšné společnosti Biosféricka rezervace Dolní Morava o.p.s., Břeclav, Národních Hrdinů 23, PSČ 690 02, IČ: 269 38 171 k 31.12.2011 jakož i nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2011 v souladu s českými účetními předpisy.

V Brně 9. 3. 2012

	 Ing. Jiří Škampa auditor č. 1 450 ŠKAMPA a spol., s.r.o. č. licence 202
--	---

ŠKAMPA a spol., s.r.o. zapsaná u Krajského soudu v Brně v oddíle C, vložka č. 4099, se sídlem v Brně, Peřlicova 8a, IČ 44963289, č. licence KA ČR 202

Ing. Jiří Škampa, nezávislý auditor, č. osvědčení KA ČR 1450